Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2025)0284

A bioágensek gyorsabb regisztrálásának és elterjedésének biztosítása

Az Európai Parlament 2025. november 25-i állásfoglalása a bioágensek gyorsabb regisztrálásának és elterjedésének biztosításáról (2025/2086(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114. és 191. cikkére,

– tekintettel a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-i 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre[1],

– tekintettel a növényvédő szerek fenntartható használatáról és az (EU) 2021/2115 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2022. június 22-i bizottsági javaslatra (COM(2022)0305),

– tekintettel a növényvédő szerek fenntartható használata során a biológiai védekezéshez használt anyagok jogi meghatározásáról és kategorizálásáról szóló állásfoglalásának tervezetére,

– tekintettel „A »termelőtől a fogyasztóig« stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0381) és „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0380),

– tekintettel az eljárási szabályzat 59. cikke alapján a Környezetvédelmi, Éghajlatváltozási és Élelmiszer-biztonsági

---

[1] HL L 309., 2009.11.24., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj.

Bizottság, valamint a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság által folytatott közös tanácskozásokra,

– tekintettel a Bizottságnak a növényvédő szerek fenntartható használatáról és az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletjavaslat hatásvizsgálatát kiegészítő tanulmány benyújtására, valamint adott esetben a tanulmány eredményeinek fényében nyomonkövetési intézkedésekre irányuló javaslat megtételére történő felkéréséről szóló, 2022. december 19-i (EU) 2022/2572 tanácsi határozatra adott bizottsági válaszra[2],

– tekintettel a „Jövőkép a mezőgazdaság és az élelmiszer-ágazat számára – A mezőgazdasági és élelmiszer-ágazat vonzóvá tétele a jövő nemzedékei számára” című, 2025. február 19-i bizottsági közleményre (COM(2025)0075),

– tekintettel a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2009. október 21-i 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre[3],

– tekintettel „A beporzókról szóló uniós kezdeményezés felülvizsgálta – A beporzókra vonatkozó új megállapodás” című, 2023. november 23-i állásfoglalására[4],

– tekintettel az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezménye részes feleinek 2022. december 19-én, „Kunming-Montreal globális biodiverzitási keret” címmel megrendezett konferenciáján elfogadott 15/4 sz. határozatra,

– tekintettel a „Bolygónk egészségessé tétele mindenki számára – Uniós cselekvési terv: Út a szennyezőanyag-mentes levegő, víz és talaj felé” című, 2021. május 12-i bizottsági közleményre (COM(2021)0400),

– tekintettel a peszticidek uniós engedélyezési eljárásáról szóló, 2019. január 16-i állásfoglalására[5],

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

– tekintettel a Környezetvédelmi, Éghajlatváltozási és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság jelentésére (A10-0234/2025),

---

2 HL L 331., 2022.12.27., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2572/oj.

3 HL L 309., 2009.11.24., 71. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/128/oj.

4 HL C, C/2024/4227, 2024.7.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4227/oj.

5 HL C 411., 2020.11.27., 48. o.

A. mivel a növényvédő szer olyan anyagot tartalmazó termék, amely valamely károsítót („kártevőt”) távol tart, elpusztít vagy féken tart; mivel a természetes eredetű vagy szintetikus előállítás esetén a természetessel azonos biológiai védekezés a károsítók és a betegségek elleni védekezésnek egy olyan módja, amelynek során más szervezeteket vagy azok részeit felhasználva – gyakran fizikai technikákkal kombinálva – megzavarják a károsítók szaporodási ciklusait vagy korlátozzák a növények károsítókra való érzékenységét;

B. mivel az 1107/2009/EK rendelet értelmében a hatóanyagokat még azelőtt uniós szinten jóvá kell hagyni, hogy a tagállamok engedélyezhetnék az azokat tartalmazó növényvédő szereket; mivel a mintegy 420 jóváhagyott hatóanyagot tartalmazó jelenlegi jegyzék hagyományos hatóanyagokat és egyre több biológiai védekezéshez használt hatóanyagot[6] is tartalmaz; mivel a biológiai védekezéshez használt termékek engedélyezése szintén az 1107/2009/EK rendelet hatálya alá tartozik; mivel 2028-ig várhatóan több mint 100 bioágens uniós piacon való jóváhagyására érkezik kérelem, és előfordulhat, hogy e kérelmek a 2031 és 2037 közötti időszak előtt nem kapnak jóváhagyást; mivel az engedélyezési kérelem benyújtása és a bioágens forgalomba hozatala közötti idő az osztályozástól függően akár 10–15 évig is eltarthat; mivel a hosszadalmas jóváhagyási folyamat hatással van a növényvédelmi megoldások rendelkezésre állására; mivel annak ellenére, hogy ezek a biológiai védekezéshez használt termékek más kockázati profillal rendelkeznek, mint a hagyományos növényvédő szerek, bizonyos esetekben mégis kockázatot jelenthetnek[7], és biztonságosságuk és hatékonyságuk értékeléséhez a termék hatásmódjához és jellegéhez igazított kockázatértékelési módszereket tesznek szükségessé; mivel e követelménynek arányosnak kell lennie a termék jelentette kockázattal, és a versenyképes, tudományosan megalapozott és innovációbarát szabályozási környezet elengedhetetlen az uniós agrár-élelmiszeripari ágazaton belül mind a fenntarthatóság, mind a termelékenység biztosításához;

C. mivel a biológiai védekezésnek jelenleg nincs EU-szerte egységes jogi meghatározása;

D. mivel a biológiai védekezéshez használt megoldások lehetnek olyan hatóanyagok, anyagok és gerinctelen bioágensek, amelyek védenek a károsítók és a betegségek ellen, valamint olyan termékek, amelyek egy vagy több aktív bioágens hatóanyagot tartalmaznak; mivel a biológiai védekezéshez használt megoldásokat olyan holisztikus növény-egészségügyi stratégiák részeként használják, amelyek a megelőző mezőgazdasági intézkedéseket egyéb megközelítésekkel

---

6 https://food.ec.europa.eu/plants/pesticides/eu-pesticides-database_en.

7 Például invazív jelleg vagy allergén hatás stb.

egyesíthetik mind hatékonyságuk optimalizálása, mind annak biztosítása érdekében, hogy használatuk továbbra is kiegészítő jellegű és szükségletalapú maradjon;

E. mivel a biológiai védekezés az alábbiak révén történhet: (a) élő makro- és mikroorganizmusok, b) szemiokemikáliák, c) természetes forrásokból, különösen növényekből és algákból származó kivonatok és mikroorganizmusok által előállított anyagok, d) a biológiai szervezetek által termelt anyagokkal azonos anyagok vagy biológiai szervezetek összetevői és e) a természetben előforduló szervetlen anyagok, a nehézfémek és sóik kivételével;

F. mivel a gerinctelen bioágensek, például a hasznos rovar ragadozók, a parazitoidok, az atkák és a fonálférgek már most alapvető szerepet játszanak az integrált növényvédelemben és az ökológiai gazdálkodási rendszerekben; mivel az anyagalapú biológiai védekezéshez használt termékekkel ellentétben ezek nem tartoznak az 1107/2009/EK rendelet hatálya alá, így továbbra is eltérő és széttagolt nemzeti szabályok vonatkoznak rájuk; mivel a makroorganizmusokra vonatkozó gyorsabb engedélyezési eljárások – az egészségre és a környezetre vonatkozó magas szintű biztonsági előírások fenntartása mellett – növelnék azok piaci hozzáférhetőségét, és segíthetnének a növényegészségügyi aggályok kezelésében;

G. mivel a biológiai védekezéshez használt megoldásokat gyakran kombinálják szemiokemikáliák, növényi kivonatok vagy mikrobatársulások olyan keverékeinek előállítása céljából, amelyek növelik a hatékonyságot, több károsítót vagy betegséget céloznak meg és javítják a környezeti alkalmazkodóképességet, és gyakran beépülnek más növényvédelmi technikákba, például az integrált növényvédelembe (IPM); mivel ezért nem mindig lehetséges egyetlen hagyományos növényvédő szert egyetlen biológiai védekezéshez használt termékkel helyettesíteni;

H. mivel a biológiai védekezést gyakran alacsonyabb szintű toxicitással, tartóssággal és környezetszennyezéssel társítják, és kellő figyelem mellett kiegészítheti a hagyományos növényvédő szereket; mivel ez adott esetben lehetővé teheti a mezőgazdasági termelők számára, hogy csökkentsék a hagyományos növényvédő szerektől való függőségüket azáltal, hogy biztonságos és hatékony módon egészíti ki a mezőgazdasági termelők eszköztárát, ezáltal hozzájárulva a talajegészséghez, és csökkentve a biológiai sokféleségre, a vízminőségre, az ökoszisztémákra, az élelmiszerláncokra és a közegészségügyre gyakorolt hatásokat;

I. mivel a bioágensek gyorsított feldolgozása és gyorsabb uniós piaci forgalomba hozatala növelné a rendelkezésre állást, és lehetőséget biztosítana a károsítók és betegségek jelenlegi növényvédő szerekkel szembeni ellenálló képességének kezelésére; mivel ez segítené a

fenntarthatóbb mezőgazdasági gyakorlatok előmozdítását, valamint a mezőgazdasági ágazat rezilienciájának és versenyképességének növelését azáltal, hogy a mezőgazdasági termelők károsítók elleni védekezéshez használt széles eszköztárát a lehető legnagyobb mértékben fenntartja;

J. mivel a mezőgazdaság és az élelmiszer-ágazat számára felvázolt 2025. évi jövőképében[8] a Bizottság kijelenti, hogy „a mezőgazdasági termelőknek fejlettebb eszköztárra van szükségük ahhoz, hogy természetbarát módon tevékenykedhessenek, és elérhessék a kitűzött célokat. Egy ilyen eszköztár létrehozásához a jövőbeli KAP célirányosabb állami támogatásának, a természetbarát megoldásokba történő beruházásoknak, a gazdasági ösztönzőknek, a kutatás és az innováció terén elért eredményekre támaszkodó, testre szabott tanácsadásnak, valamint egy dinamikusabb szabályozási környezetnek a jól kalibrált kombinációjára van szükség. Ennek egyik példája az EU azon törekvése, hogy csökkentse a káros növényvédő szerek használatát. Ez mind a gazdálkodás hosszú távú rezilienciája, mind a természet és az egészség védelme szempontjából fontos. Az alternatívák – vagyis a biológiai vagy innovatív, alacsony kockázatú növényvédő szerek – bevezetése azonban nem ugyanolyan ütemben történik, mint a hatóanyagok uniós piacról való kivonása. Ha ez a tendencia folytatódik, az befolyásolhatja az EU azon képességét, hogy biztosítsa az élelmiszer-termelést. A Bizottság ezért gondosan mérlegelni fogja, hogy amennyiben még nem állnak rendelkezésre alternatívák, betiltson-e a továbbiakban bármilyen újabb növényvédő szert, kivéve, ha a szóban forgó növényvédő szer veszélyt jelent az emberi egészségre vagy arra a környezetre, amely a mezőgazdaság számára létfontosságú.”;

K. mivel az EFSA-nál és a tagállamok illetékes hatóságainál gyakran hiányzik a bioágensek engedélykérelmének feldolgozásához szükséges szakértelem, tapasztalat és erőforrás, különösen a mikrobiológia tekintetében; mivel piaci bevezetésük elősegítése érdekében az iránymutatásoknak és az adatszolgáltatási követelményeknek meg kell felelniük a biológiai védekezéshez használt megoldások sajátos jellemzőinek, elkerülve a túlzott terheket és költségeket, valamint a hosszadalmas jóváhagyási eljárásokat és előírt határidőket; mivel a biológiai védekezéshez használt termékek gyorsabb, megfizethetőbb és kevésbé összetett engedélyezési eljárásai segíthetnek több beruházást vonzani az EU-ba, és megerősíthetik az EU globális vezető szerepét a fenntartható növényvédelem terén;

---

8 A „Jövőkép a mezőgazdaság és az élelmiszer-ágazat számára – A mezőgazdasági és élelmiszer-ágazat vonzóvá tétele a jövő nemzedékei számára” című, 2025. február 19-i bizottsági közlemény (COM(2025)0075).

L. mivel a biológiai védekezéshez használt termékek hatékony alkalmazása gyakran olyan kiigazított gyakorlatoktól függ, amelyek rávilágítanak a képzésbe, az infrastruktúrába és a tanácsadási támogatásba történő folyamatos beruházás szükségességére azok sikeres elterjedésének biztosítása érdekében;

M. mivel az uniós székhelyű biológiai védekezéssel foglalkozó kis- és középvállalkozások az uniós biológiai védekezési ágazat mintegy 70 %-át teszik ki; mivel e vállalatoknak kulcsszerepük van a fenntartható innováció előmozdításában; mivel a növényvédő szerek hatóanyagainak, többek között a bioágensek hatóanyagainak jóváhagyása az EU-ban jelentős költségekkel jár, és a teljes beruházás, beleértve az adatelőállítást, a szabályozási díjakat és a nemzeti engedélyezéseket, a becslések szerint anyagonként 1,5–4 millió EUR;

Jogi fogalommeghatározások, hatály és elvek

1. felkéri a Bizottságot, hogy uniós szinten hozza létre a biológiai védekezéshez használt megoldások egyértelmű jogi meghatározását, valamint a biológiai védekezéshez használt hatóanyagok uniós szintű gyorsított jóváhagyásának és a biológiai védekezéshez használt termékek tagállami szintű engedélyezésének keretét; úgy véli, hogy egy ilyen keretet egyértelmű adatszolgáltatási követelményeknek és aktualizált iránymutatásokat tartalmazó dokumentációknak kell kísérniük a jogbiztonság fokozása, az EU innovációs erőfeszítéseinek támogatása és a fenntartható alternatívákba történő beruházások előmozdítása érdekében; ragaszkodik továbbá ahhoz, hogy a Bizottság törekedjen a piac széttagoltságának megelőzésére és az adminisztratív terhek csökkentésére;

2. megjegyzi, hogy a szabályozási biztonság elő fogja segíteni az innovációt, különösen a kis- és középvállalkozások körében, és ösztönözni fogja a versenyképes uniós biológiai védekezési ágazat fejlődését; hangsúlyozza továbbá a jogszabályi koherenciának, valamint a vonatkozó uniós jogszabályokkal, többek között az (EU) 2018/848 rendelettel[9] és stratégiákkal való összhang fontosságát, valamint azt, hogy adott esetben külön rendelkezéseket kell hozni a bioágensekre vonatkozóan;

3. hangsúlyozza, hogy a bioágensek kockázati profilja általában eltér a hagyományos vegyi növényvédő szerekétől, mivel nem rendelkeznek ugyanazokkal a tulajdonságokkal, hatásmódokkal vagy ökológiai hatásokkal; hangsúlyozza azonban, hogy a bioágensek nem kockázatmentesek, és ezért megfelelő, tudományosan megalapozott

---

[9] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/848 rendelete (2018. május 30.) az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről, valamint a 834/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 150., 2018.6.14., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj).

kockázatértékelést tesznek szükségessé; hangsúlyozza, hogy a kockázatértékelési módszereket hozzá kell igazítani a bioágensek sajátos jellemzőihez, biztosítva ugyanakkor a regionális agronómiai sajátosságok megfelelő figyelembevételét, valamint az egészség, a nem célszervezetek, a biológiai sokféleség és a környezet magas szintű védelmét, összhangban az „egy egészség” megközelítéssel és az elővigyázatosság elvével; különösen emlékeztet arra, hogy fel kell mérni a hasznos fajokra, ökoszisztémákra és biológiai sokféleségre gyakorolt lehetséges hatásukat, többek között akkor is, amikor élő szervezetek, például mikroorganizmusok, természetes ellenségek vagy steril rovarok vagy azok alkotóelemei kerülnek a környezetbe;

4. felkéri a Bizottságot, hogy a jogalkotási javaslatot kísérő hatásvizsgálatban értékelje a biológiai védekezésre szolgáló hatóanyagok jóváhagyása és a biológiai védekezéshez használt termékek engedélyezése során végzett jelenlegi kockázatértékelések megfelelőségét, és szükség esetén dolgozzon ki testre szabott kockázatértékelési protokollokat minden egyes biológiai védekezési megoldásra vonatkozóan; hangsúlyozza, hogy a bioágensekre vonatkozó kockázatértékeléseknek mindig biztosítaniuk kell a célzott, megfelelő és szakszerű kockázatkezelést, valamint az egészség és a környezet magas szintű védelmét; hangsúlyozza, hogy a tagállamok közötti eltérések megelőzése érdekében az engedélyezési eljárásoknak uniós szinten harmonizált környezeti és a biológiai sokféleségre gyakorolt hatásra vonatkozó kritériumokat kell tartalmazniuk; hangsúlyozza, hogy az ilyen biológiai védekezéshez használt termékek csak akkor hagyhatók jóvá, ha megfelelnek a biztonságos és hatékony használatot garantáló vonatkozó jóváhagyási kritériumoknak[10], valamint ha ez a hatékonyság tudományosan ellenőrzött, és az eredmények hozzáférhetőek, megőrizve ugyanakkor az üzleti szempontból érzékeny információkat; emlékeztet arra, hogy az eljárásokat egyszerűsíteni kell az olyan késedelmek elkerülése érdekében, amelyek hátrányosan érintenék az uniós innovátorokat és mezőgazdasági termelőket; megjegyzi, hogy a kockázatértékelési eljárásoknak átláthatónak és egyértelműnek kell lenniük;

Az 1107/2009/EK rendelet célzott módosítása

5. felkéri a Bizottságot, hogy rövidebb távon igazítsa ki a jelenlegi 1107/2009/EK rendeletet annak érdekében, hogy az kifejezetten a biológiai védekezésre szolgáló hatóanyagokra és a biológiai védekezéshez használt termékekre irányuljon;

6. üdvözli, hogy a Bizottság a bejelentett egyszerűsítési csomag részeként hamarosan ismerteti az 1107/2009/EK rendelet célzott felülvizsgálatát, amely a biológiai védekezésre szolgáló hatóanyagok

---

10 Például az 1107/2009/EK rendelet 4. cikkének (1)–(4) bekezdése és II. mellékletének 3.6–10. pontja értelmében.

és a kizárólag ilyen hatóanyagokat tartalmazó termékek jóváhagyására és engedélyezésére összpontosít annak érdekében, hogy lehetővé tegye a biológiai védekezéshez használt termékekre irányuló kérelmek gyorsított értékelését, és megkönnyítse a már jóváhagyott, biológiai védekezéshez használt hatóanyagok engedélymegújítási folyamatát a rendelkezésre álló növényvédő szerek kínálatának rövid távú növelése és a kevesebb káros hatóanyagot használó termelési rendszerekre való átállás támogatása érdekében;

Kölcsönös elismerés

7. ösztönzi a tagállamokat, hogy alkalmazzák az 1107/2009/EK rendelet 40. cikke szerinti jelenlegi kölcsönös elismerési eljárást a biológiai védekezéshez használt termékek engedélyezésének felgyorsítására annak érdekében, hogy a biológiai védekezéshez használt termékek EU-szerte jobban elterjedjenek és elérhetőbbek legyenek; felkéri a Bizottságot, hogy fordítson különös figyelmet a 40. cikk végrehajtására, és adott esetben indítson nyomonkövetési kezdeményezéseket a teljes körű végrehajtás biztosítása érdekében;

8. megjegyzi, hogy az 1107/2009/EK rendelet célzott módosításának meg kell erősítenie, meg kell könnyítenie és működőképessé kell tennie a kölcsönös elismerés elvét a biológiai védekezést illető uniós engedélyezési eljárások tekintetében, ezáltal csökkentve a nemzeti értékelések megkettőzését, tiszteletben tartva az elővigyázatosság elvét és a helyi feltételek közötti különbségeket;

9. felkéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki ütemtervet, amelynek célja kizárólag a biológiai védekezéshez használt termékek automatikus kölcsönös elismerése, valamint annak lehetővé tétele, hogy a kérelmezők egy biológiai védekezéshez használt termékre vonatkozó egyetlen dokumentációval egyidejűleg több tagállamban is benyújthassák kérelmüket, biztosítva ugyanakkor az egészség és a környezet magas szintű védelmét, és hogy fontolja meg egy egységes uniós szintű engedélyezési zóna létrehozását, amely biztosítaná, hogy Unió-szerte bizonyíthatóan ugyanazok a tudományos előírások, hatékonysági kritériumok és biztonsági szintek teljesüljenek; hangsúlyozza, hogy egy ilyen ütemtervnek egy olyan lehetséges jogszabályi keret kialakítását kell megcéloznia, amely alapos és szigorú hatásvizsgálat tárgyát képezné, és amelyet csak a hatásvizsgálatot követően lehetne létrehozni, és amelyet fokozatosan lehetne kidolgozni, kezdve az illetékes hatóságok közötti fokozott együttműködéssel és adatmegosztással, majd az 1107/2009/EK rendelet szerinti biológiai védekezéshez használt termékekre vonatkozó zónák szerinti értékelési eljárások egyszerűsítésével, például azzal, hogy megbízzák a jelentéstevő tagállamokat, hogy a tagállamokkal együttműködve értékeljék az engedélyezési feltételeket minden egyes egyéb földrajzi zónában az illetékes nemzeti hatóságok közötti kölcsönös bizalom kiépítése, a

bürokratikus átfedések elkerülése, a fenntarthatóbb megoldások mezőgazdasági termelők általi alkalmazásának megkönnyítése és az egységes piaci hozzáférés javítása érdekében, az egészség- és környezetvédelem szigorú normáinak fenntartása mellett;

Kisebb jelentőségű felhasználás

10. felhívja a tagállamokat, hogy adott esetben könnyítsék meg és gyorsítsák fel kizárólag a már engedélyezett, biológiai védekezéshez használható hatóanyagokat tartalmazó növényvédő szerek engedélyének kiterjesztését a kisebb jelentőségű felhasználásokra, beleértve többek között a legszigorúbban ellenőrzött környezetben működő mezőgazdasági felhasználást is, kivéve, ha az illetékes hatóság konkrét és tudományosan indokolt kockázatot azonosít;

11. felhívja a Bizottságot, hogy eseti alapon értékelje az 1107/2009/EK rendelet 51. cikkében meghatározott biztosítékokkal összhangban kizárólag a már engedélyezett, biológiai védekezéshez használható termékeket tartalmazó növényvédő szerek kisebb jelentőségű felhasználásokra való automatikus kiterjesztésének hatását, beleértve a kockázatokat és az előnyöket is;

12. felhívja a Bizottságot, hogy fontolja meg a biológiai védekezéshez használható hatóanyagok első jóváhagyására és megújítására vonatkozó maximális időtartam legfeljebb 25 évre történő meghosszabbítását; felhívja a Bizottságot, hogy hozza létre és tartsa naprakészen azon biológiai védekezéshez használható termékek jegyzékét, amelyek – profiljuk, jellegük és hatásmechanizmusuk alapján – első engedélyezés esetén jogosultak lehetnek akár 25 évre meghosszabbított engedélyre; hangsúlyozza, hogy egy ilyen jegyzéket nem szabad lezárni, annak tükröznie kell a legújabb tudományos normákat, és dinamikusnak kell maradnia, ami azt jelenti, hogy a jegyzékbe való felvétel nem tekinthető állandónak; felhívja a Bizottságot, hogy az új adatok vagy tudományos fejlemények fényében rendszeresen vizsgálja felül és frissítse a jegyzéket; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje azokat a lehetséges feltételeket, amelyek mellett a biológiai védekezéshez használható hatóanyagok és termékek, amelyekről kimutatták, hogy nincs kockázati profiljuk vagy elhanyagolható kockázati profillal rendelkeznek, határozatlan időre jóváhagyhatók és engedélyezhetők;

13. felhívja továbbá a Bizottságot, hogy fontolja meg egy uniós szintű jóváhagyási mechanizmus létrehozását egyes alacsony kockázatú biológiai védekezési kategóriákra vonatkozóan;

Gyorsított eljárások

14. javasolja az engedélyezési eljárás, valamint a biológiai növényvédelmi megoldások újraengedélyezési, jóváhagyási és újbóli jóváhagyási eljárásainak észszerűsítését, optimalizálását és felgyorsítását, többek között gyorsított eljárások létrehozása révén, a

szükségtelen bürokratikus terhek csökkentése érdekében, jobban igazodva a jogi értékelési határidőkhöz, a kapcsolódó kockázatok megfelelő értékelése és kezelése mellett;

15. hangsúlyozza azonban, hogy a biológiai védekezéshez használható termékek forgalomba hozatalára vonatkozó eljárások bármilyen felgyorsítását továbbra is szigorú tudományos értékelésnek kell alávetni, beleértve a nem célszervezetekre és a különböző releváns éghajlati viszonyok közötti hatékonyságra is kiterjedő kockázatelemzést;

Ideiglenes engedélyezés

16. felhívja a Bizottságot, hogy az 1107/2009/EK rendelet felülvizsgálata során módosítsa a 30. cikket annak mérlegelése érdekében, hogy csak az abban foglalt vonatkozó biztonsági kritériumoknak megfelelő biológiai védekezéshez használható növényvédő szerek esetében engedélyezze az ideiglenes engedélyezést; úgy véli, hogy az ideiglenes, feltételes engedélyezéseket a szükséges nyomon követéssel kell összekapcsolni; emlékeztet arra a bevett elvre, miszerint ha új adatok elfogadhatatlan kockázatot jelentenek az egészségre vagy a környezetre, többek között a nem célfajokra nézve, akkor az ideiglenes engedélyt felül kell vizsgálni és vissza kell vonni;

Hosszú távú tervek: stratégia, hiányelemzés és hosszabb távú jogalkotási perspektíva

17. felhívja a Bizottságot, hogy jogalkotási javaslatához csatolt hatásvizsgálatában értékelje a jelenlegi jogi keret és kockázatértékelések megfelelőségét a biológiai védekezéshez használható hatóanyagok jóváhagyása és a biológiai védekezéshez használható termékek engedélyezése során, többek között az adatszolgáltatási követelmények, a jóváhagyási kritériumok és a kölcsönös elismerés tekintetében; kéri, hogy a kísérő hatásvizsgálat azonosítsa azokat a területeket, ahol a jelenlegi rendeletet jobban ki lehetne igazítani annak érdekében, hogy jobban megfeleljen a biológiai védekezéshez használható megoldások forgalomba hozatalának – a stratégiai párbeszédben foglaltaknak megfelelően – és kielégítse a mezőgazdasági termelők fejlettebb és átfogóbb eszköztár iránti igényét;

18. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítson átfogó biológiai védekezési stratégiát és eszköztárat a növényvédelem terén az elkövetkező 10 évben az egyes növények, károsítók és betegségek tekintetében várható kihívások értékelésére az alternatív növényvédő szerek és integrált növényvédelmi intézkedések kidolgozásának támogatása céljából, különösen hatékony és megfizethető alternatívák alkalmazásával a növényvédelem hiányosságainak azonosítása és a piacról való kivonások előrejelzése érdekében, lehetővé téve a

felhasználók számára, hogy elegendő átmeneti időszakot tervezzenek a fokozatos kivezetés során egy időtálló és a célnak megfelelő keret létrehozása céljából;

19. felhívja a Bizottságot, hogy hosszabb távon vizsgálja meg egy új, önálló, a biológiai növényvédelemről szóló rendelet lehetőségét, beleértve azokat a feltételeket is, amelyek mellett központosított megközelítés alkalmazható, a biológiai növényvédelmi megoldások értékelési, jóváhagyási és engedélyezési eljárásainak jobb testreszabása érdekében;

Az ügyhátralékok felszámolása

20. kéri, hogy adott esetben bocsássanak rendelkezésre elegendő forrást a biológiai védekezéssel kapcsolatos kérelmeket érintő elmaradások megszüntetésére egy elsőbbségi sáv létrehozásával, feltéve, hogy az 1107/2009/EK rendelet szerinti, a hatóanyagokra és termékekre vonatkozó jóváhagyási és engedélyezési eljárások keretében a biológiai védekezéshez használható anyagok jóváhagyására további célzott finanszírozást biztosítottak, emellett pedig megtörténik a jóváhagyási és engedélyezési eljárások értékelése és aktualizálása a tudományos és műszaki fejlemények alapján; hangsúlyozza, hogy a biológiai védekezéshez használható megoldások értékelésének és engedélyezésének felgyorsítása a magas szintű védelem biztosítása érdekében nem vezethet a hagyományos anyagok és növényvédő szerek kockázatértékelésének és engedélyezésének további késedelméhez, illetve a több mint 10 éve forgalomban lévő anyagok és növényvédő szerek késedelmes felülvizsgálatához;

A kérelmezők támogatása

21. tudomásul veszi az Európai Vegyianyag-ügynökség és az Európai Gyógyszerügynökség által a kérelmezőknek nyújtott segítségre vonatkozó jelenlegi rendelkezéseket; felhívja a tagállamokat és az EFSA-t, hogy nyújtsanak technikai támogatást a kis- és középvállalkozások kérelmeihez, különösen a kérelem előkészítési folyamatában, egyúttal alkalmazzanak egyértelmű biztosítékokat az összeférhetetlenség elkerülése érdekében; felhívja az EFSA-t, hogy a fentiek tiszteletben tartása mellett hozzon létre egy egyablakos ügyintézési rendszert a biológiai védekezéshez használható szervezet vagy anyag gyártásával foglalkozó kkv-k számára, és nyújtson egyértelmű útmutatást és támogatást a kérelmezőknek a dokumentáció elkészítéséhez, magyarázattal szolgálva az adatszolgáltatási követelményekről és a benyújtási eljárásokról, azzal a céllal, hogy javuljon a kérelmek minősége, ezáltal csökkenjenek a késedelmek az értékelési és engedélyezési folyamatban, és könnyebbé váljon a jóváhagyott, a biológiai védekezéshez használható szervezet vagy anyag uniós piacon való forgalomba hozatala;

22. felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak létre a biológiai védekezéshez használható termékekhez igazított, időhatékony, egyértelmű és könnyen érthető adminisztratív eljárásokat, valamint a hatásmechanizmusuknak és a termék jellegének megfelelő kockázatértékeléseket, és hozzanak létre külön ügyfélszolgálatokat;

23. felhívja a Bizottságot, hogy sürgősen fogadjon el a biológiai védekezéshez használható termékekre vonatkozó aktualizált útmutató dokumentumot a termékek elterjedését és a tagállamok közötti következetesség fokozását elősegítendő;

A 2009/128/EK irányelv alkalmazása a biológiai védekezés előmozdítása érdekében, többek között integrált növényvédelem révén

24. felhívja a tagállamokat, hogy a 2009/128/EK irányelv szerinti nemzeti cselekvési terveikbe foglaljanak bele különösen a biológiai védekezés és más alacsony kockázatú termékek engedélyezési eljárásainak javítását célzó tervezett és elfogadott intézkedéseket;

25. felhívja továbbá a Bizottságot és a tagállamokat, biztosítsák a 2009/128/EK irányelv hatékony végrehajtását, megkönnyítve a biológiai védekezéshez használható termékekhez való hozzáférést, és támogassák a mezőgazdasági termelőket abban, hogy fenntarthatóbb gyakorlatokat alkalmazzanak;

A biológiai védekezéshez használható megoldásokban rejlő lehetőségek

26. elismeri, hogy a biológiai védekezési megközelítések jelentős potenciállal rendelkeznek a hagyományos növényvédő szerektől való függőség csökkentésére; megjegyzi, hogy a biológiai védekezéshez használható megoldások kiegészíthetik a hagyományos növényvédő szereket, ha kellő figyelmet fordítanak rájuk, és így más növényvédő módszerek mellett hasznosan kiegészítik a mezőgazdasági termelők széles körű és kiegyensúlyozott eszköztárát; hangsúlyozza, hogy a biológiai védekezéshez használható szervezetek vagy anyagok sajátos jellemzői eltérő kockázati profilt eredményeznek, a céltól eltérő, környezetre gyakorolt és egyéb maradványhatások nélkül, ami összeegyeztethetővé teszi őket az integrált növényvédelemmel és a biogazdálkodási gyakorlatokkal; ismét hangsúlyozza, hogy a biológiai védekezés szélesebb körű alkalmazása ezáltal jelentősen hozzájárulhat az EU környezetvédelmi, élelmezésbiztonsági és egészségügyi célkitűzéseinek eléréséhez, miközben fenntartja a mezőgazdasági termelékenységet, és biztosítja, hogy a mezőgazdasági termelők ne maradjanak terményeik védelmére szolgáló hatékony és megfizethető alternatívák nélkül;

27. megjegyzi, hogy a biológiai védekezés engedélyezésének és elterjedésének megkönnyítésével párhuzamosan fokozni kell az integrált növényvédelem elterjedését, és csökkenteni kell a

hagyományos növényvédő szerekhez kapcsolódó kockázatokat és az azoktól való függőséget;

28. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a növényvédő szerek fenntartható használatának a 2009/128/EK irányelv és az 1107/2009/EK rendelet szerinti hatékony végrehajtását és érvényesítését, különösen az engedélyezési kérelmek időben történő feldolgozása és az integrált növényvédelem tekintetében; megjegyzi, az integrált növényvédelem alkalmazása során a mezőgazdasági termelőknek mindig lehetőségük van olyan engedélyezett hagyományos termékek használatára, amelyek minden egészségügyi és környezetvédelmi biztonsági követelménynek megfelelnek;

A teljesítménykapacitások és erőforrások értékelése

29. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mérjék fel igazgatási teljesítményüket és intézményi kapacitásaikat, valamint az EFSA-nak, illetve az illetékes nemzeti hatóságoknak feladataik ellátása érdekében juttatott források megfelelőségét; hangsúlyozza, hogy beruházásokra van szükség a tagállamok és az EFSA (újra)értékelési kapacitásainak fejlesztéséhez;

30. felhívja a Bizottságot, hogy különítse el a szükséges kiegészítő finanszírozást az EFSA-n belüli képzésre és további, többek között megfelelő és speciális szakértelemmel rendelkező személyzet alkalmazására, és hozzon létre célzott és elegendő erőforrást az EFSA biológiai védekezésre szolgáló szervezeti struktúráján belül a biológiai védekezéshez használható hatóanyagok jóváhagyási folyamatában bekövetkező indokolatlan késedelmek megelőzése, valamint a testre szabott értékelések biztosítása és a szűk keresztmetszetek csökkentése érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon megfelelő nyomonkövetési intézkedéseket a jóváhagyási eljárás felgyorsítása és a biológiai védekezés fokozott alkalmazása érdekében;

Erős tagállami finanszírozás

31. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak elegendő költségvetést érintett illetékes nemzeti hatóságok számára, ami elengedhetetlen a biológiai védekezés engedélyezési eljárásai indokolatlan késedelmének megelőzéséhez és a biológiai védekezés elterjedésének felgyorsításához; ismét hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak garantálniuk kell, hogy az illetékes nemzeti hatóságok elegendő költségvetéssel, személyzettel és szakértelemmel rendelkezzenek az újraértékelések időben és hatékonyan történő elvégzéséhez; kiemeli a bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjének előnyeit;

32. felhívja továbbá a Bizottságot, hogy javasoljon intézkedéseket, és azonosítsa azokat a mechanizmusokat és erőforrásokat, amelyek támogatják a tagállamokat engedélyezési eljárásaik felgyorsításában;

e tekintetben javasolja, hogy a Bizottság dolgozzon ki iránymutatást a biológiai védekezéshez használható termékek értékeléséhez szükséges, az uniós tagállamokban alkalmazandó minimális erőforrásokról és kapacitásról;

Kutatás és beruházások

33. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a biológiai védekezésre és integrált növényvédelemre vonatkozó stratégiák kidolgozására irányuló köz- és magánkutatásba és partnerségekbe történő beruházásokat, többek között kutatóközpontok, egyetemek és regionális innovációs központok, uniós innovációs partnerségek és vezérprojektek révén, különös tekintettel a kkv-kra célzott programok révén, valamint az uniós innovációt lehetővé tevő és támogató, továbbá az uniós mezőgazdaság függőségeit csökkentő versenykörnyezet előmozdítása érdekében;

34. kiemeli, hogy az elkövetkező évtizedekben fontos szerepe lesz a biológiai védekezési technológiákkal kapcsolatos kutatásnak és fejlesztésnek, különös tekintettel az egyes növénykárosítók/betegségek kombinációi védelmi hiányosságainak kezelésére irányuló kutatásra, amelyek esetében kevés vagy semmilyen alternatív növényvédelmi megoldás nem létezik, annak érdekében, hogy az innovációt és a szabályozási erőfeszítéseket oda irányítsák, ahol azokra a legsürgetőbb szükség van;

A mezőgazdasági termelők tudáshoz való hozzáférése

35. megjegyzi, hogy a biológiai védekezéshez használható termékek alkalmazásához különböző megközelítésekre, tudásbázisokra és készségekre van szükség, különösen a növények védelmére felhasználható hasznos fajok gondozása tekintetében; megjegyzi, hogy mindez már részben beépült az integrált növényvédelembe és más termelési rendszerekbe; hangsúlyozza azonban, hogy a mezőgazdasági termelőkkel együttműködve további ismeretekre, képzésre, tájékoztatásra és gyakorlati iránymutatásra van szükség a biológiai védekezéshez használható termékek hatékony alkalmazásával kapcsolatban;

36. megjegyzi, hogy továbbra is jelentős különbségek vannak a tagállamok között a tudáshoz és tanácsadási szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében; szorgalmazza, hogy a biológiai védekezési lehetőségek használatával és alkalmazásával kapcsolatos tanácsadást olyan, megfelelő erőforrásokkal rendelkező, folyamatos, független tanácsadási rendszerek részeként kínálják fel, amelyek minden mezőgazdasági termelő számára hozzáférhetők;

37. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a végfelhasználókkal együttműködve az „INSIGNIA” kísérleti projektre – többek között a beporzók hosszú távú nyomon követésére – és a Parlament által

kezdeményezett sikeres „IPM Toolbox for farmers” (Integrált növényvédelmi eszköztár mezőgazdasági termelőknek) elnevezésű kísérleti projektre építve biztosítsanak digitális uniós platformot a bevált gyakorlatok és a bevált biológiai védekezési megoldások terjesztésére, amelyek célja, hogy segítsék a mezőgazdasági termelőket abban, hogy megalapozott döntéseket hozzanak az érintett mezőgazdasági üzem károsítópopuláció-szerkezete és talaj- és éghajlati viszonyai szempontjából leghatékonyabb biológiai védekezésről, felhívja továbbá a Bizottságot, hogy mozdítson elő egy szélesebb eszköztárat, többek között azáltal, hogy ezt a digitális platformot folyamatos, hozzáférhetőbb és állandó kezdeményezéssé teszi valamennyi uniós nyelven, és biztosítsa valamennyi érdekelt fél bevonását;

38. hangsúlyozza, hogy a biológiai védekezés biztonságos, hatékony és széles körű alkalmazásának előmozdítása érdekében a mezőgazdasági termelők képzése révén növelni kell a tudáshoz való hozzáférést a technikai kapacitás kiépítése érdekében, demonstrációs hálózatok, szakértői cserék, valamint helyi technikai támogatás és ösztönzők – többek között pénzügyi ösztönzők – felhasználásával; elismeri a biológiai védekezéssel kapcsolatos ismeretekhez való hozzáférés nyomon követésének és a bevált gyakorlatok terjesztésének hasznosságát; tudomásul veszi, hogy a tagállamok és az EU számára jelenleg lehetőség van a közös agrárpolitika keretében a mezőgazdasági tanácsadó rendszerek által nyújtott beruházások vagy tanácsadási szolgáltatások révén a mezőgazdasági termelők képzésének társfinanszírozására és ösztönzésére; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy nyújtsanak megfelelő támogatást a biológiai védekezéssel kapcsolatos képzéshez, technikai támogatáshoz és gyakorlati iránymutatáshoz, és vizsgálják meg, hogy miként lehetne a leginkább megkönnyíteni az ilyen önkéntes képzést annak érdekében, hogy több mezőgazdasági termelőt ösztönözzenek a biológiai védekezés és az integrált növényvédelem alkalmazására;

Együttműködés más szereplőkkel

39. több tudományos kutatást, tudáscserét, együttműködést és kapacitásépítést szorgalmaz a biológiai védekezés és a bevált gyakorlatok fejlesztésének, jóváhagyásának, engedélyezésének, alkalmazásának és terjesztésének folyamatában részt vevő valamennyi érintett szereplő között az integrált növényvédelem Unió-szerte történő végrehajtása, valamint az ismeretek és a bevált gyakorlatok nem uniós országbeli partnerekkel való cseréjének folyamata során;

A tanácsadó rendszerek finanszírozása

40. kéri, hogy a tagállamok nemzeti cselekvési tervei tartalmazzák a tanácsadó rendszerek finanszírozásának részleteit, valamint a

biológiai védekezéssel és az integrált növényvédelemmel kapcsolatos képzést és kapacitásokat; hangsúlyozza, hogy az integrált növényvédelemre vonatkozó termény- és kártevő-specifikus iránymutatások kidolgozása és rendelkezésre állása továbbra is következetlen a tagállamok között; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy módosítsák nemzeti cselekvési terveiket a regionális realitások figyelembe vétele, valamint annak érdekében, hogy erősítsék a mezőgazdasági termelők termény- és kártevőspecifikus iránymutatásokhoz való hozzáférését, amelyek magukban foglalják a biológiai védekezés lehetőségeit, az integrált növényvédelmi programokba való lehetséges integrálásukat és a más növényvédő szerekkel való kompatibilitásukat, amennyiben azok rendelkezésre állnak és relevánsak;

Az előrehaladás nyomon követése

41. felhívja a Bizottságot, hogy rendszeresen kövesse nyomon a biológiai védekezéshez használható megoldások piaci elterjedését, rendelkezésre állását és megfizethetőségét;

42. felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon az EU és a tagállamok által a biológiai védekezéshez használható megoldások jóváhagyása és engedélyezése terén elért eredményeket, megvizsgálva a kérelmek számát, a kapcsolódó adminisztratív kapacitásokat, a személyzet létszámát és a célzott költségvetéseket, és különösen a biológiai védekezéshez használható termékek engedélyezésére elkülönített további forrásokkal ellátott elsőbbségi sáv végrehajtását, amint az létrejött; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen közzé jelentést a megállapításokról, és nyújtsa be azt a Parlamentnek és a Tanácsnak;

Legkülső régiók

43. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy az EU legkülső régiói részesülhessenek a biológiai védekezés bevezetésének előnyeiből, azáltal, hogy az engedélyezési eljárások során figyelembe veszik e régiók egyedi agroökológiai feltételeit és kártevőprofiljait, valamint célzott képzéseket, tanácsadási szolgáltatásokat és pénzügyi támogatást nyújtanak a régiókban működő mezőgazdasági termelőknek és kkv-knak; határozottan szorgalmazza olyan termény- és kártevőspecifikus iránymutatások és tudásplatformok kidolgozását, amelyek tükrözik a legkülső régiók realitásait annak érdekében, hogy javítsák a biztonságos, hatékony és fenntartható biológiai védekezési megoldásokhoz való hozzáférésüket;

°

° °

44. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.